

CAMILLE
LAURENS

femeia
inventată

BABEL

**CAMILLE
LAURENS**
femeia inventată

Traducere din limba franceză
DORU MAREȘ

NEMIRA

CUPRINS

PROLOG

Înregistrare audio. Depoziția nr. 453 AJ – (Arhivele Jandarmeriei Naționale din R.)	7
--	---

I. 'TE-AR MOARTEA!

1. Întrevedere cu doctorul Marc B.	13
2. Audierea doctorului Marc B.	87

II. O POVESTE PERSONALĂ

3. Ciorna scrisorii pentru Louis O.	123
--	-----

EPILOG

Cabinetul Maestrului Deligne, avocat al domnului Paul Millecam	183
---	-----

<i>Addenda</i>	195
----------------------	-----

I

'te-ar moartea!

„Du-te, crudule, du-te și mori, nu m-ai iubit
niciodată!“

PIERRE CORNEILLE

„Se întâmplă ca o iubire care nu poate avea
loc să devoreze sufletul.“

PASCAL QUIGNARD

1

ÎNTREVEDERE CU DOCTORUL MARC B.

CLAIRE

Le-am povestit deja totul, de zece ori, colegilor dumneavoastră, nu aveți decât să îmi citiți dosarul.

Știu că sunteți nou pe-aici, se vede. Țsta e primul dumneavoastră loc de muncă? Pentru că nu aveți mai mult de treizeci de ani.

Nu-i arătați.

Râd pentru că vă recit din Marivaux, iar dumneavoastră nu vă prindeți. Tot nu v-au băgat literatura în programă pe la școala aia a dumneavoastră?

L-ați fi putut simți, nu știu, după ritm, după intonație. Doar e meseria dumneavoastră să sesizați cum sună. Să reperați ce nu e-n regulă. Dingdong. Dilie deci.

Araminte. Frumoasa văduvă. Cea despre care nu se știe dacă tânărul său intendent vrea să o seducă pentru că o iubește sau pentru că este bogată. Dacă este sincer,

cu toate că o manipulează. Dar dumneavoastră nu sunteți Dorante, îmi închipui că nu sunteți aici cu intenția de a mă lua de soție.

Da, am făcut ceva teatru cândva – dar asta a fost demult. Soțul meu era regizor de teatru – în fine: este. El a continuat. Când ne-am cunoscut eram studenți, jucam în trupa Universității. Ce îndepărtat pare totul. Și totuși, vedeți, încă mai țin minte pe dinafară anumite replici. Mi-am însușit și eu arta direcției de scenă, nu-i așa? Dar nu o să ne întoarcem acum în vremea potopului de lacrimi. De altfel, totul este deja scris acolo, în hârtoagele alea ale dumneavoastră. Ce mai vreți?

Aveți nevoie să înțelegeți? Vai, cum vă înțeleg! Dar, la drept vorbind, ce vreți să înțelegeți?

Ăsta da răspuns. Ați și marcat un punct. Cum vă numiți?

Marc. Marc. Îmi plăceți, Marc, și sunt de acord cu dumneavoastră: în fiecare dintre noi nu există decât două persoane interesante, cea care vrea să ucidă și cea care vrea să moară. Sunt inegal reprezentate, însă când am reușit să le identificăm pe amândouă, se poate spune că am ajuns să cunoaștem pe cineva. Adesea însă e prea târziu.

Cum de-am ajuns aici? Care *am*? Sunteți drăguț să vă includeți în acest dezastru, dumneavoastră, care tocmai ați debarcat pe-aici. Nimeni nu vă poate imputa situația în care mă găsesc, în care „am ajuns“, admitând că m-aș fi mișcat de doi, ăăăă, de trei ani, de doi ani și jumătate? Faptul că sunt aici. Și-atunci prin *am*, vreți să spuneți *noi*? *Noi toți*? *Am* adică noi, instituția. *Am* adică noi,

specialiștii. *Am* adică noi, societatea. Cum *am* făcut ca această femeie aici prezentă să trăiască încă pe spinarea colectivității, să nu fie redată îndatoririlor, obligațiilor, capacității sale de a produce, dacă nu și de a reproduce? Cum se poate ca, în puterea vârstei, să fie hrănită, cazată, supravegheată, tratată pe spezele noastre, în loc să îndeplinească, pentru comunitate, ceea ce fără îndoială știe încă să facă? Unde *am* căcat-o? Asta e întrebarea dumneavoastră?

Învățătoare. Înălțătoare, dar sângerândă, câteodată.

La Universitate, da, literatură comparată. Conferențiar-cercetător. Urma să devin Profesor. *Am* fost pe punctul de a fi unsă-n funcție, de a fi invitată să pătrund în minunata lume a mandarinilor. La patruzeci și șapte de ani, *am* putea spune că eram un exemplu pentru femei, știți că procentul de femei în posturile superioare este încă ridicol de mic. După care, ghinion! Beleaua de pe lume! *Am* fost închisă, *am* fost cercetată și, până în acest moment, *am* fost ținută sub pază. O să mă țineți și dumneavoastră sub pază, Marc? O să mă țineți cu dumneavoastră? Aici, nu mai folosesc la nimic, nu-mi plătesc societății tributul. Sunt defunctă, în sens exact: sunt desprinsă de funcții. Da, iată, disfuncționez, am luat-o pe-arătură, și-aia dură, dacă preferați, m-am înfipt în bulon, m-am scăpat la odgon, și bang în decor, sunt moartă și dumneavoastră sunteți însărcinat să mă re-suscitați, să mă repuneți în circuit, să reanclanșați mașina, pe scurt, să mă reinsertați. E bine ce faceți, nu? – reinsertia. Vreți ca defuncta să funcționeze din nou. Apropo, am să vă fac o remarcă: m-ați convocat în această dimi... – da' ce-i, nu vă place cuvântul „convocat“? –

Bine. M-ați invitat în această dimineață, este ora 11.00, v-o spun pentru data viitoare, dacă va mai exista o dată viitoare, nu sunt în apele mele dimineața, nu sunt operațională, nu mă trezesc dimineața, sunt doborâtă de Valiumul de seară, dar nu încă legumită de Xanax, nu încă, fiindcă adesea (este un secret, nu-l spuneți mai departe), adesea nu-l iau, prefer angoasa uitării, când ești amărât e mai bine s-o știi, nu sunteți de acord?

La început, și asta nu avea nimic de-a face cu Chris – cu Christophe –, pentru că despre Christophe vreți să vă vorbesc, presupun? Despre corpul delict sau, mai degrabă, despre inima delict? De suferințele inimii. Sau poate preferați să vă vorbesc despre copilărie, despre părinți, despre familia mea – toate alea-alea?

Nu-l vizam sub nicio formă pe Chris, la început. Nu-l cunoșteam, nu mă interesa. I-am trimis o cerere de prietenie pe Facebook doar pentru a putea urmări ce-nvârte Jo – Jöel. La vremea aceea ieșeam cu Jöel, cu Jo. Pe-atunci Jo nu avea aproape niciun prieten pe rețelele sociale, nu accepta decât persoane pe care le cunoștea, în afară de mine – pretindea că amantii nu trebuie să fie amici. În timp ce Chris (Jo mi-a spus), Chris avea sute de prieteni, naviga mult pe Facebook, pseudonimul lui era KissChris, strângea like-uri cu o ușurință care îl lăsa pe Jo în admirație. Sunteți pe Facebook, nu, Marc? Înțelegeți ce spun? Nu e nevoie să vă traduc, nu?

După ce îl frecventai un pic pe Jo, puteai spune că era ceva ciudat cu acea timiditate, pentru că, pe de altă parte, era un tip fără nicio limită, chiar fără niciuna – mai puțin aceea de a nu omorî fix în momentul în care

Iar fi împins impulsul de a o face, cu atât mai mult cu cât există atâtea moduri de a ucide. Vă putea distruge într-o clipă, cu un cuvânt, cu o tăcere. Trebuie că știți că angoasa principală a femeilor este aceea de a nu fi părăsite? Da, chestiile astea figurează prin cărțile dumneavoastră. Ei bine, Jo așa era – îmi imaginez că i-am putea spune „pervers“: te părăsea de zece ori pe zi. Știa unde se găsește falia – într-o anumită măsură, perversii sunt cei care cunosc cel mai bine femeile – și înfigea ascuțișul absenței pentru a-ți face praf energia vitală, dorința de a fi fericit. Îți întindea mâna, o strângea, după care îi dădea drumul așa, din nimic, fără vreun motiv aparent, doar pentru că deja contai pe el, pentru că de-acum căpătaseși încredere. În ultima vreme nu-i mai spuneam că-l iubesc, îi ascundeam lucrurile care-mi făceau plăcere, pentru că și-ar fi dat toată silința să le evite sau să le împiedice. Când nu mai puteam, îl părăseam, dar niciodată nu întrerupeam cu totul relația. Iar el se întorcea numai zahăr sau i-aș spune numai lapte și miere, iar ciclul reîncepea lună de lună. Nu mă întrebați de ce. Mă separasem recent de soțul meu, n-aveam chef să fiu singură, aveam nevoie de dragoste sau măcar s-o fac, să vorbesc despre ea, să cred în ea, în fine trebuie că știți melodia, vreau să trăiesc, mai trebuie să spun și de ce?

Nu, niciodată. Jo nu mi-a făcut niciodată niciun rău fizic. Nu e vorba despre asta. Cruzimea fizică e ultima cale, lovitura peste bot e pentru începători.

Greu de spus. Vedeți dumneavoastră, dorința e misterioasă. Ne dorim de la celălalt ceva ce nu avem sau nu mai avem. Înainte, v-aș fi zis că ne dorim mereu același lucru – ceva bine stabilit, înrădăcinat în trecut, fie el și vătămător.

Retrăirea amărăciunii. Reangajarea aruncătoarelor de flăcări. Dar, după această poveste, nu mai știu. Mă gândeam că dorința ar putea să-și schimbe natura, că am putea-o dezhădăcina, planta pe un sol nou, mai afânat, mai ușor de arat. Măcar să încerci. Dacă totul este dinainte scris, e atât de trist, îmi spuneam. Dacă liturghia s-a încheiat, la ce bun să te mai rogi?

Da. În timpul uneia dintre lungile noastre rupturi, deci, nemaisuportând să nu știu unde era Jo, ce făcea – pentru că dispărea, pe bune dispărea –, mi-am creat un fals profil de Facebook. Până atunci, îl foloseam foarte puțin, aveam o pagină cu numele meu adevărat, Claire Millecam, era una profesională, făceam schimb de informații cu colegii străini sau foști studenți, din timp în timp, fără prea mare interes. După care am căzut în capcană. Pentru oameni ca mine, care nu suportă absențele – e scris acolo, nu-i așa: intoleranță la absență? Cam ca o alergie alimentară, per total: prea multă absență și-am și făcut edemul lui Quincke, mă sufoc, crăp –, pentru oameni ca mine, Internetul este în același timp naufragiul și pluta: te scalzi în urmărire, în așteptare, nu te poți lăsa pradă doliului după o poveste, totuși, îngropată și, în același timp, navighezi în mediul virtual, te agăți de prezențele factice care bântuie pe web, deci, în loc să te descompui, refaci legătura. Și de n-ar fi decât mica bulină verde care indică faptul că celălalt este online! Ah! Mica bulină verde, îmi amintesc cât este de reconfortantă! Chiar dacă celălalt te ignoră, vei ști unde este: acolo este, pe ecranul tău, este fixat, într-un fel, în spațiu, oprit în timp. Mai ales dacă lângă micul punct verde e scris *Web*: ți-l poți atunci imagina acasă, în fața

computerului, ai un reper în delirul de posibilități. Mai mult te-nspăimântă când bulina verde indică *Mobil*. Mobil, vă dați seama?! Mobil, vasăzică nomad, vagabond, *liber*! Prin definiție, mai dificil de localizat. Poate fi oriunde cu telefonul acela al lui. Cu toate astea, știi ce face, în orice caz, așa ai impresia – un soi de proximitate care te liniștește. Presupui că lucrul pe care tocmai îl face îi face plăcere, altfel nu s-ar conecta din zece în zece minute. Poate că urmărește, la rândul lui, ceea ce faci tu, ascuns astfel în spatele peretelui? Puști care spionează. Asculți aceleași melodii ca el, aproape în timp real, coabitați în muzică, dansați chiar în atmosfera care-l provoacă să bată ritmul. Și când nu este acolo îl urmărești grație indicației orare a ultimei sale conectări. Știi la ce oră s-a trezit, de exemplu, pentru că evident primul gest pe care-l face e să se uite pe propriul perete. La ce moment al zilei ochii i s-au pironit pe cutare ori cutare fotografie pe care a și comentat-o. Dacă a avut o insomnie în toiul nopții. Nici nu e nevoie s-o spună. În sfârșit, ajungi un adevărat rapsod: brodezi legături pe deasupra spațiilor albe și-ți regăsești echilibrul. Nu degeaba i se spune web. În țesătura asta, ești când păianjenul, când țânțarul. Și-n ea exiști unul pentru celălalt, unul prin celălalt, toți sunt legați prin religia comună. În lipsă de comuniune, se comunică.

Bineînțeles că asta face și rău, da, sigur că da: celălalt este conectat, dar nu cu tine. Poți să-ți imaginezi orice, îți și imaginezi absolut orice, te uiți pe profilurile noilor lui prieteni, prieten-e-lor, pândind vreo postare revelatoare; îi decriptezi cel mai mic comentariu, faci neînțelegătoare verificări de pe un perete pe altul, reascuți melodiile

pe care le-a ascultat și el, îi interpretezi versurile, te informezi ce gusturi are, îi vezi fotografiile, postările video, pândești geolocalizarea, evenimentele la care va participa, navighezi ca un submarin în oceanul de fețe și de cuvinte. Uneori asta îți taie respirația, ești în apnee pe marginea uitării unde ai fost lăsat. Dar e mai puțin dureros decât să nu știi nimic, nimic absolut, să fii decuplat. „Știi unde ești“: această frază îmi era necesară, înțelegeți? Este asemenea epitafului de pe mormântul unui american, de la Père-Lachaise – pe unde îmi plăcea să mă plimb. Soția ceruse să i se graveze: „Henry, știi în sfârșit unde dormi în seara asta.“ Minunat, nu?! Facebookul e cam la fel: degeaba mai e celălalt în viață, fiindcă este consemnat la domiciliu, libertatea nu îi este întregă, rămâne pe teren cunoscut, dacă nu chiar cucerit. Astfel mica bulină verde mă menținea în viață ca o perfuzie, ca o inhalație de Ventolin, respiram mai bine. Uneori, noaptea, era Steaua Ciobanului, steaua mea. Asta n-am să v-o explic. E doar o constatare. Aveam o busolă în mijlocul deșertului, un reper. Fără asta, aș fi fost moartă. Înțelegeți? Moartă.

Puteți foarte bine să procedați precum confrății dumneavoastră, prezumând cine știe ce raport asociativ cu mama mea, imposibilitatea de a mă desprinde de ea, castrarea și *tutti quanti*. Dar atunci nu-mi mai spuneți în același timp că aveam mijloacele – că *am* mijloacele necesare pentru a trece la altceva: munca mea, prietenii, copiii mei. Eu eram copilul. De acord? Asta sunt. Nu există o vârstă anume pentru a fi mică. Aveți cu siguranță scris asta pe undeva în dosar, că eu sunt copilul?

Ce este acela un copil? Cum să vă explic... Este o persoană care are nevoie să aibă cineva grijă de ea.